

Qvadripartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Iesv

Qvarum Primae, Timorem Sanctvm Incvtiunt; secundae Fidem Catholicam confirmant; tertiae Spem erigunt; postremae diuinam in nobis Charitatem excitant ...

Continet sex Dominicas Quadragesimae, & coenam cum paßione Domini

Grodzicki, Stanisław

Ingolstadii, 1609

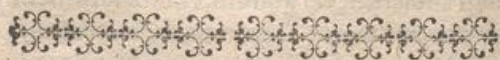
Prima Pars.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56003)

*Ordinis im-
mutatio.*

quo à Christo Iesu, plata sunt: sed eo qui nostro pposito seruit modo ac ratione. Christus enim primum ECCE FILIVS TVVS parenti suæ dixit, hisq; verbis dilectum sibi discipulum Ioannem ei cõmendavit. Nos vero ipsi virgini matri vt dixi illa accõmodabimus & de Christo intelligemus. Secundam vero, ECCE MATER TVA ad dilectum sibi discipulum direxit, per quæ ipse Iesus virgo existens virginem matrem suam Ioannis virginis curæ & patrocínio cõmisit. Nos vero verba ista genti Christianæ appropriabimus: Da Christe Iesu id ita faciamus vt & tibi & parenti tuæ deuote condolentes: à vobis in illa die misericordiam obtinere valeamus.

PRIMA PARS.

*ECCE FI-
LIVS TV-
VS Virgo
Maria.*

*PRIMUM
Verbum
MVLLIER.*

CVM VIDISSET ERGO IESVS pendens in cruce, MATREM suam, Mariam virginem: ET DISCIPVLVM STANTEM QVEM DILIGEBAT: se ipsum intelligit qui hæc scripsit Ioannes. DICIT MATRISVÆ: MVLLIER ECCE FILIVS TVVS. Hæc Iesus: ego vero cum ea qua par est reuerentia inquam OMVLLIER non

ER non mulier? Mulier quia scemina, non
mulier quia virgo: Mulier quia filium ha- *Mulier nō*
bes, quod solent mulieres: non mulier quia *mulier tri-*
in corrupta permanes, quod non solent mu- *placiter.*
lieres. Mulier deniq; quia ita te vocat, fili-
us tuus Iesus, non mulier quia in scemineo
pectore corgeris virile. Quid enim hic, in *Astet mo-*
monte inquam Caluaria pendente in cruce *rienti IE-*
filio tuo facis? Legimus Agar vxorem A- *SV.*
brahæ cum *consumpta esset aqua in vtre quam* *Non ut A-*
illi Abraham pro itinere dederat abieccisse *gar.*
filium suum Ismaelem *subter vnā arborem*
ipsamq; à longe sedisse & dixisse *Non videbo*
morientem puerum: tu vero non longe stas,
sed cruci adstas: ita vt te filius in summis
doloribus constitutus, & iam moriturus al-
loqui posset. O MULIER nō mulier. Quid?
quod omnes discipuli (præter Ioannem) *Non ut di-*
qui & viri erant & animosi apparebāt, pro- *scipula.*
mittentes se cum Christo ad mortem ituros,
omnes fugerunt, omnes se absconderunt:
tu vero sequeris, tu compares! O MULIER
non mulier. Sed quid hic agis ò virgo pu- *Sed intre-*
rissima, inter nebulones istos impurissimos? *pide Hinc.*
Quid ò columba candidissima inter coruos
istos aterrimos? nonne times ne sicut fili-
um tuum in crucem egerunt: ita saltem o-
culos tibi estodiant? O MULIER non mu- *1. Doctrina*
lier. Nolite mirari dilectissimi, amor enim *offerre Deo*
hæc omnia facit: & ex amore procedens *liberos ut*
Ggg 4 compas *illa.*

compassio. Vos vero accipite duas doctrinas tum mulieres à scemina tum viri è virili corde. Vna est vt cum videritis voluntatem Dei vestros liberos ad seruiendum sibi aut religionem vocantis, ne impediatis rogo: sed offeratis eos potius: sicut beata virgo obtulit filium suum Iesum hodie Deo patri omnipotenti quia hanc fuisse ipsius voluntatem noverat. Altera est vt memores dicti illius Christi Iesu, *vbi est thesaurus tuus ibi est & cor tuum*, cogitetis virginem matrem quia id bene à filio didicerat, illumq; plus quam vlla creatura amabat voluisse etiam corpore illi astare. Amabat enim Iesum amore tum naturali, tum morali, tum diuino summopere. Nos quoq; pro virili parte nostra imitari eam studeamus. O virgo beatissima impetra nobis hanc quoq; gratiam à filio tuo ut illi non solum in prosperis: sed etiam in tribulationibus & libenter & diligenter assistere studeamus.

*SECUN-
DVM Ser-
bum.
ECCE
Confertur
cum alijs
ecce.
1. Isaia.
Isaia. 7. 14.* Secundum verbum Christi ad Mariam est breue illud sed ponderosum ECCE Quod permittit me virgo sanctissima cum alijs ECCE quæ vel de te, vel ad te, vel à te prolata sunt conferre: vt videamus quæ sit inter hoc ECCE & illa: tum convenientia tum discrepantia. Audio itaq; olim prophetam de te dicentem: *ECCE virgo concipiet* Audio & Angelum eadem ad te repetentem

*Matt. 6. 21
2. Astare
Christo est.
am in ad-
uersus.*

tem ECCE concipies in utero & paries filium. *Luc. 1. 31.*
 Sed ô quanta differentia? Illa enim ECCE *2. Gabrielis*
 plena gaudij: hodiernum vero ECCE ple-
 nū maroris est. Sed & ex ore tuo audio ibi-
 dem ad Angelum ECCE *Ibidem 38.*
3. ipsius B.
V.
Conueni-
entia inde-
que doctri-
na.
Ancilla domini si-
at mihi secundum verbum tuum. Pulchrum
 & sapientissimum ecce, ex quo colligo idem
 te hodie dixisse patri æterno: & sicut tunc
 ita etiam nunc submisisse voluntatem tuam
 voluntati diuinæ, O diuinum ecce. Utinam
 sicut valemus ita velimus, illud te impetra-
 te imitari: neq; velimus unquam quie-
 quam aliud quam quod scimus velle Deum
 nos velle. Cæterum quo ad rem ipsam at-
 tinet video magnum inter hoc & illud EC-
 CE discrimen. Illud enim tuum ecce illi *Differen-*
tia.
 co subsecuta est verbi incarnatio in vtero
 tuo, quod postea & cum lætitia peperisti &
 cum iubilo enutriuisti. At dum hodiernum
 ECCE à filio tuo diceretur, video illum qui
 olim cū exultatione concipiebatur in vtero
 tuo: hodie extrema cum tristitia cum sua
 tum tua in cruce soluere peccata mea. O
 dolor O compassio.

Compassio.

Verum & aliud ECCE quod in domo *ECCE.*
 Elizabethæ cognatæ tuæ protulisti dicens. *Luc. 1. 48.*
 ECCE enim ex hoc beatam me dicent omnes ge- *4. diuersis*
 nerationes. O quam diuersum est ab hodi- *eiusdem B.*
 erno ECCE? in quo videntur te miseram *V.M.*
 vocare tum Iudæi tum Ethnici in quibus
 Ggg 5 tunc

tunc comprehendebantur omnes generationes. O quam vere potuisti tunc dicere illud progenitricis tuæ cognatæ Obed, aui
Ruth. 1. 20. Dauid. *Ne vocetis me Noemi (id est pulchram) sed vocate me Maria (id est amaram) quia amaritudine valde repleuit me omnipotens.* Quis enim filio tuo excepto, vnquam maiorem habuit animæ amaritudinē, quam eam quā tu sensisti hodie? Itaq; si Noēmi repleuerat amaritudine valde Omnipotens, quia abstulerat illi filios, qui & homines tantum, & morte naturali mortui erant: quanto maiori amaritudine repleuit te idem Omnipotens, quando videbas filium tuum eundemque filium Dei pendentem in patibulo? O dolor, ô compassio. Quid vero dicam de Ecce senis Simeonis prædicentis de filio tuo,
Luc. 2. 34. *Ecce positus est hic in ruinam?* Dicam hoc ecce hodie maxime completum fuisse. Subdit enim Simeon, *Et in signum cui contradicetur, Et tuam ipsius animā (te alloquitur, ô virgo) pertrāsibit gladius.* Quæ enim maior fuit ruina quam ista? quæ contradictio horribilior quam ista? quis gladius acutior non corpus, sed iuxta hanc prophetiam animam tuā penetrans, quam iste? O quanto libentius suscepisses gladium materiale penetrantem cor tuum: quam gladium istum affligentem animam tuam. Deniq; multis omissis illud tuum, *Ecce pater tuus, Et ego dolētes quereba-*

*6. Iterum
B.V. Et si
mille & dis
simile.
ibid. v. 48.*

mus te, habet quidem ratione doloris cuius meminit, aliquam similitudinem cum hodierno ecce: at longè maiorem dissimilitudinem. Ibi enim quem cum dolore quæsuisti cum lætitia congratulantibus tibi doctoribus de tali filio inuenisti: at hodie vndique dolor, vndiq; angustia, quia quæ cum mœrore quæsuisti cum cruciatio, & in cruciatibus reperisti. Quando vel in quo loco nescimus. Illud scimus te, & multum doluisse, & sub cruce fuisse, vbi consolatio nulla, acerrima vero acerbitas vndiq; fuit. Ante Judæi sublannares, retro Apostoli fugientes, à dextris filius pendens in patibulo, à sinistris latro nequam blasphemans, supra sol lumen suum denegans, infra terra tremens, petra scissæ, sepulchra hiantia O horror. O compassio.

At rogo te, ô bone Jesu, qui consolaris omnes in angustiis, & tribulationibus constitutos, cur non solaris matrē tuam, columbam tuam, adeo dolentem, adeo tui causa se affligentem? Memini te cum ad Nain oppidum vidisses viduam flentem defunctum filium suum *miserordia motum super eam*, dixisse, *Noli flere*: neque satis fuit hæc dixisse, sed & filium ipsius resuscitasti, & viuum eidem dedisti: nunc vero ecce stat mater tua dolorosa iuxta crucem lachrymosa dum tu filius suus pendes in ea paulo post mori-

TERTIUM
VERBUM
FILII
APOSTROPHA
AD CHRISTUM
ET QUASI
OBIECTIO.
Luc. 7. 13.
Ibid. 8. 15.

moriturus. Cur ergo δ pie, eius non leuas dolorem? Audio quidem te dicentem illi MVLIER, ECCE FILIYS TVVS: Sed non intelligo, quale hoc sit solatium: nempe accipere pro Iesu Joannem, pro magistro discipulum, pro Deo hominem. Inæqualis sanè commutatio, propterea etiam non videtur solida consolatio. Cur quæso δ benignissime IESV, saltem non ablegasti illam per hoc triduum alio, vt non vidisset tuam passionem, proinde non sensisset tantum dolorem, tantamque amaritudinem: quantam nullus vnquam hominum præter eam sensit. Nam duplici in primis è fonte manare dolorem video. Primum ex amore qui quo est ardentior eo dolor inde profluens est intensior. Hoc docet experientia hoc scriptura ipsa. Ideo enim vnus prophetarum inquit, *luctum vnigeniti fac tibi planctum amarum*: alter vero *plange quasi virgo accincta sacco super virum pubertatis suæ*, quia dolor matris pro filio vnigenito: & sponsæ pro tali sponso est validissimus. Secundo oritur & crescit dolor, ex magnitudine pcenarum quas patitur is quem amamus. Ista vero omnia hic valde concurrunt. Etenim luctus matris tuæ de te dulcis Iesu fuit luctus vnigeniti, nullum enim præter te habuit filium, vel filiam vnquam: proinde teste propheta habuit *planctum amarum*. Insuper

Alia obiectio.

Duo fontes doloris.

1. Amor.

Ier. 6. 26.

Ioel. 1. 8.

2. Gravitas pcenarum.

Omnia in

B. V. con-

currunt.

super

super plangebat quasi virgo, virgo enim erat, & virgo purissima non agnoscens virum plus tamen te amas quam vlla sponsa amavit virum suum: Quid dico? Imo assero nullum vnquam in mundo extitisse amorem feruentiorem: (tuum solum excipio) eo quo te amavit mater tua. Cur ergo eam aut non solaris, aut ita vt vidimus solaris?

Respondebit Christus Jesus, quod iam olim per prophetam dixerat, *Non enim cogitationes meae cogitationes vestrae: nec via vestrae viae meae.* Cogitationes vestrae terrena sapiunt, cogitationes meae caelestia petunt: viae vestrae consolationes quarunt viae meae tribulationes ingerunt. Quamuis neque hic consolatio desit. Ideo enim mulierem voco ne matris nomine magis magisque viscera eius torqueantur. Ideo discipulo eam committo, vt habeat qui curam eius gerat: Ideo filium eum voco, vt dolorem eius ex absentia mea leniam. Ideo denique praesentem illam morti meae esse volui, tum vt plus meriti acquireret: tum vt alios ad patientiam in tribulationibus animaret: tum vt omnes scirent de minem sine illis ex hac vita ad illam requiem peruenire posse. Si enim *domina princeps, caeli que regina, facta est sub tributo*, tributum videlicet huius mundi, id est dolores, afflictiones, angustias, mihi per-

*Responsum
Christi ad
primam
obiectionem.
Isa. 55. 8.*

Ad secundam.

*Thren. 1. 1.
Regina sub
tributo.*

*Doctrina
pernecessa-
ria de tri-
bulationib.*

hi persoluedo: quis seruorum liberum se ab iis fore pollicebitur? O doctrinae salutare. O diuinus tuus in nos amor, Christe Jesu. O vnam ita hæc reuoluamus iisque vtamur vt delicati esse desinamus: Que enim doctrina tum in prosperis, tum in aduersis instructione hac excellentior dari potuit? Docemur enim vt siquidem tribulamur consolationem capiamus ex matre Dei, quæ quamuis sanctissima esset, doloris tamen tributum Deo Patri reddere debuit: Sin vero consolamur, vt ipsi nobis pœnas, & pœnitentias imponamus ne à tribulationibus liberi à gloria quoque quod absit excidamus & euacuemur; quandoquidem nõ nisi per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Sit nomen tuum Christe Jesu pro hac quoque doctrina benedictum in sæcula.

Ab. 17. 21.

*QVAR-
tum Serbõ
TVVS.
Apostrophe
ad B.V.*

Luc. 1. 32.

Ibid. 35.

Cæterum ad beatissimam Virginem reuertamur, & paucis concludamus. Ad te igitur rursus meum conuerto sermonem, O sanctissima, & non dico iam amplius mulier. Sed dico, ô mater Dei, ECCE FILIVS ille inquam filius, de quo olim ad te Angelus inquit, & filius altissimi vocabitur. Proinde & ipse altissimus filius Dei naturalis. Nec vero altissimi tantum filius, sed & TVVS: TVVS filius est. Tu enim illum superueniente in te Spiritu sancto concepisti,

tu

tu virgo permanens peperisti, tu vberē de
 ccelo pleno lactasti, tu triginta penē annis *Luc. 1. 51.*
 quibus tibi subditus fuit obedientem sen-
 sisti: Quem postea salutaria docentem, mi-
 racula facientem, mansuetē se gerentem, nō
 contententem, non clamantem sed nec a-
 rundinem quassatam cōfringentem nec *Mat. 12. 20*
sumigans extinguentem sed omnibus bene-
 facientem, aspexisti: nunc autem pro his o-
 mnibus à suis Judæis actum in crucem eum
 aspicias, ECCE FILIVS TVVS, qui olim
 pendebat ab vberē tuo, nunc pendet in pati-
 bulo meo. Et qui olim latus tibi obediebat
 nunc tristis clamat, DEVS MEVS, DEVS *Mat. 27.*
 MEVS, V T QVID DERELIQVISTI *46.*
 ME? Quid tibi est animi, ô mater hæc in-
 tuenti? Forte dixisti illud patris tui Davidis.
Quis mihi tribuat vt ego moriar pro te fili mi, *2. Reg. 18.*
fili mi. At non tu pro illo, sed ille pro te, & *33.*
 pro toto genere humano mori debet. Nisi
 enim ille mortuus fuerit, nullus in æternum
 superstes erit.

Sed ad vltimum quod nunc dico tibi, O *Quomodo*
 mater Dei accedo. ECCE FILIVS TVVS, *synagoga*
 inquam, sopitus non vt à te olim benigne, *sopitus te.*
 sed nunc à nouerca nequiter & crudeliter, *sum.*
 synagogam intelligo, quæ verē nouerca pes-
 sima dici potest. Illam enim Iesus sicut ma-
 trem honorauit, ipsa vero gratitudinis ergo
 quid egit? Soporem induxit Jesu. Quo-
 modo

modo? Et simili & contrario vobis, ô matres modo. Quid enim vos agitis cum filiorum vestrorum oculis somnum accersitis? Id videlicet quod omnes experti sumus. Primum lectum mollissimum adornatis, dein infantem fasciis preciosis inuoluitis, tum funiculis bislinis ac carbasinis ne excidat alligatis: tum tenebras fenestris clausis inducitis, cunas præterea ut citius obdormiat agitis, sed & cantiones nonnumquam adhibetis, post quæ tandem obdormit puer. Quæ omnia te quoque, ô Maria virgo huic filio tuo olim iuxta statum tuum fecisse, credendum est. At nunc, ô quam diuersimode id à synagoga malignantium fieri video! Quis enim hic lectus?

Psal. 40. 4. crux dura & dura: de qua olim Propheta, *uniuersum lectum eius versasti in infirmitate eius.* Quæ fasciæ? nullæ: nudus enim pependit in ligno. Qui funiculi? paulo ante canabini & ferrei acerbi satis, nunc vero longè atrociores, nempe obtusi clauis, manus pedesque ne è cruce libatur transuerberantes, vel fodientes potius, ut Dauid prædixerat, dicens, *Foderunt manus meas, & pedes meos.* O immane spectaculum? Quæ vero agitatio? Sæua nimis quando in cruce, & cum cruce agitur, & eleuatus est Christus Jesus summis cum doloribus. Quæ cantiones? Irrisiones, scommata, BLASPHEMIÆ,

MIÆ, quas MOVENTES CAPI-
 TA SVA scelerati illi euomebant. Deniq;
 sol obscuratur & obducitur tenebræ, non à
 Iudæis sed à Deo, ne quid huic actui desit, ac
 tandem *cum clamore valido & lachrymis* teste
 Paulo, seu vt Marcus habet EMISSA *Heb. 5. 7.*
 VOCE MAGNA expirauit. & obdor- *Mar. 15. 37.*
 miuit. te ò mater præsentè, te intuente, quo
 cum gemitu, singultu, dolore, & cõmisera- *Dolor inde*
 tione, quis enarrabit? imo quis vel mente *Des matris.*
 capiet ipsa? Quis verò pro dignitate tibi
 compatietur sicut tu filio tuo es compassa?
 Nemo equidem. Quare cum id nullus no-
 strum ex se facere queat, à te ego meo & to- *Oratio ad*
 tius huius populi nomine, ò Virgo benignis- *illam.*
 sissima, O mater Dei sanctissima rogo &
 obsecro, vt nobis à filio tuo impetres quo
 memores quomodo tu ò *domina gentium Thren. 1. 1.*
 facta es hodie *sub tributo* dolorù & afflictio-
 num licet nullum vaquam peccatum etiam
 originale habueris, nos nos quoq; qui ta-
 li tributo infinitis modis obnoxii sumus, il-
 lud filio tuo & fideliter & alacriter persolue- *Tributa*
 re facias. Tributum inquam contritionis *Varia quæ*
 & doloris validi, pro peccatis nostris, vt si- *debemus.*
 mus similes ijs quæ plangunt aut vnigeni-
 tos aut sponfos suos: tributum item com-
 passionis vt tibi & filio tuo pro nobis pati-
 enti vt par est compati studeamus: tribu-
 tum obedientiæ, vt voluntatem nostram

Hhh cum

cum voluntate Dei semper coniungamus. Tributū patientiæ in omnibus tribulationibus, vt eas læti suscipiamus, sustineamus, amemus, tributum proprię mortificationis vt eam incessanter cum ad bonum nostrum tum ad laudem Iesu adhibeamus, tributum denique mortis vt eam piè & sanctè, subeamus, sanguinem etiam nostrum si ita ei visum fuerit libenter pro eo fundēdo qui hodie suum diuinum pro nobis effudit liberalissimè.

SECUNDA PARS.

*ECCE IESVS
MATER
TVA, o popule
Christiane.*

R Estat ex themate alterum Christi Iesu domini nostri **ECCE** è cruce editum. **ECCE MATER TVA** inquit ille ad Ioannem, loquens de matre non Ioannis sed sua quam tamen quia tutelæ Ioannis committebat matrem ipsius vocat, monens tum vt veneraretur eam sicut matrem, tum vt seruiret ei sicut matri, tum vt obsecundaret illi sicut matri. Quod et fecit Ioannes. Nam subiungitur **EX ILLA HORA ACCEPIT EAM DISCIPVLVS IN SVA**, aut bona, si quæ habebat quod incertum: aut obsequia quæ illi toto vitæ ipsius